

Pracovná skupina pre med, 21. októbra 2020

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Predsedal Étienne Bruneau (BE).

Situácia na trhu s medom

Jedine FR reprezentant informoval o relatívne dobrom roku a stabilných cenách, zaznamenali

20% nárast domácej spotreby. V ostatných krajinách hlásia negatívnu, niekde až katastrofickú situáciu. Vo FI poklesla výroba o 40% oproti dlhodobému priemeru, mali aj nejaké sanitárne problémy, ceny sú na rovnakej úrovni ako minulý rok a zatiaľ majú aj zásoby medu. Veľa včelárov začalo s priamym predajom svojich produktov a počas pandémie s online predajom.

V IT, DK, PT, DE a HU panuje negatívny trend najmä kvôli klimatickým zmenám, v IT je ešte relatívne pozitívna situácia s citrusovým medom, ale problematická s inými druhmi (bolo nutné použiť náhradné krmivá u včiel). V DK majú problém med predať, lebo ešte stále sú zásoby spred 2 rokov. V PT hlásia stratu až 80%, v HU 50% a ešte má med aj zľú kvalitu, takže prvýkrát v histórii budú musieť med importovať.

V AT je produkcia najhoršia za posledných 10 rokov, tradične zozbierajú veľké množstvo lesného medu, ale tento rok nebol takmer žiadny. Repkový zostal na priemernej úrovni.

V DE tiež nemajú mnoho druhov medu, dovážajú asi 70-75%. Hoci na severe a v strede DE bola dobrý jarný zber, celkovo asi o 2 kg pod priemerom na úl.

V PL je situácia tiež veľmi zlá až katastrofálna, okrem toho majú problémy s veľkou stratou včelstiev (40-50% včiel).

V SE bol tiež tohtoročný zber podpriemerný.

V NL síce hlásia vynikajúcu úrodu, ale problémom je premiestňovanie včelstiev kvôli chráneným oblastiam určeným pre divé včely. Včelári tak nemajú dostatok stravy pre svoje včelstvá, čo tiež stojí nemalé náklady. BE, DE a DK riešia taký istý problém s chránenými oblasťami, kde svoje včely umiestniť nemôžu.

Sekretariát pripraví dotazník na doplnenie informácií (objemy výroby, straty, ceny, a i.).

Označovanie medu

Sekretariát informoval o spoločnom vyhlásení BG, HU, PL, RO a SK o situácii na trhu s medom, ktoré predložili na Rade pre poľnohospodárstvo 17. 7. 2020. Deklarácia upozorňuje na trend dovozu nekvalitného medu najmä z Číny a Ukrajiny do EÚ za extrémne nízke ceny. Štáty preto vyzývajú Komisiu, aby zvážila zmenu smernice o mede (2001/110/EC), čo sa týka označovania pôvodu miešaného medu, aby sa zaistila lepšia sledovateľnosť výrobkov. Navrhujú doplniť na etiketu percento medu z jednotlivých krajín, na označenie krajiny pôvodu by nesmel byť podiel medu danej šarže nižšej ako 70%.

(HU nakoniec od deklarácie odstúpilo, počas budúceho stretnutia predstaví vlastný projekt.)

Predseda júci informoval o stretnutí s DG SANTE kvôli rokovaniu o stratégii F2F. Počas rokovania Komisia uviedla, že sa plánuje označovaním medu zaoberať v rámci revízie poskytovania informácií spotrebiteľom.

Sekretariát rozošle dotazník členom, aby zistil ich stanovisko k označovaniu medu.

Diskusia:

IT reprezentant s deklaráciou nesúhlasí, považuje ju za nedostatočnú, pretože by 30% medu nemuselo byť deklarovaných. Podľa nich by mali byť na etikete všetky zložky miešaného medu vrátane percent. FI a FR reprezentanti súhlasia s IT, DE súhlasí s uvádzaním všetkých krajín na etikete, percentami si nie sú istí.

Medové zmesi a možné falšovanie

DK zástupca prezentoval využitie nových analytických metód v boji proti podvodom týkajúcich sa zloženia medu: LC-IRMS, NMR a LC-HRMS. Tá posledná je najnovšia. Rastliny majú rôzne typy pelu podľa obsahu cukru a metóda LC-HRMS dokáže tieto typy identifikovať rovnako ako markery označujúce nekvalitný med (t. j. sirupy).

Počas diskusie predsedajúci uvítal stále pokročilejšie metódy, problémom však začína byť zmena medu kvôli klimatickým zmenám, ide prakticky o nový med, čo treba zohľadniť a starostlivo zdokumentovať. Takisto informoval, že JRC pracuje na stanovení tolerovaných hodnôt v jarnom mede v súvislosti so zimným príkrmom včiel.

Prieskum pokynov EFSA k posúdeniu rizík pre včely a návrh interného kompromisného dokumentu Copa a Cogeca

Sekretariát informoval o prieskume EFSA o posúdeniach rizík pre včely. Prieskum by mal byť hotový na jar 2021. Skupina pre med úzko spolupracuje so skupinou pre fytozdravotnú problematiku, spolu prijali stanovisko - požiadavku o prístupe na základe najnovších vedeckých poznatkov. Treba hľadať kompromisy, lebo sa nedajú zakázať všetky fytozdravotné prostriedky naraz. Nutné je riešiť aj riadenie rizík.

Rôzne

Predseda júci informoval o príprave správy DG AGRI o projektoch súvisiacich so včelárstvom v rôznych oblastiach EÚ, čo by sa mohlo využiť na propagáciu sektora a investície. Podobne by sa mal využiť aj program Horizont.